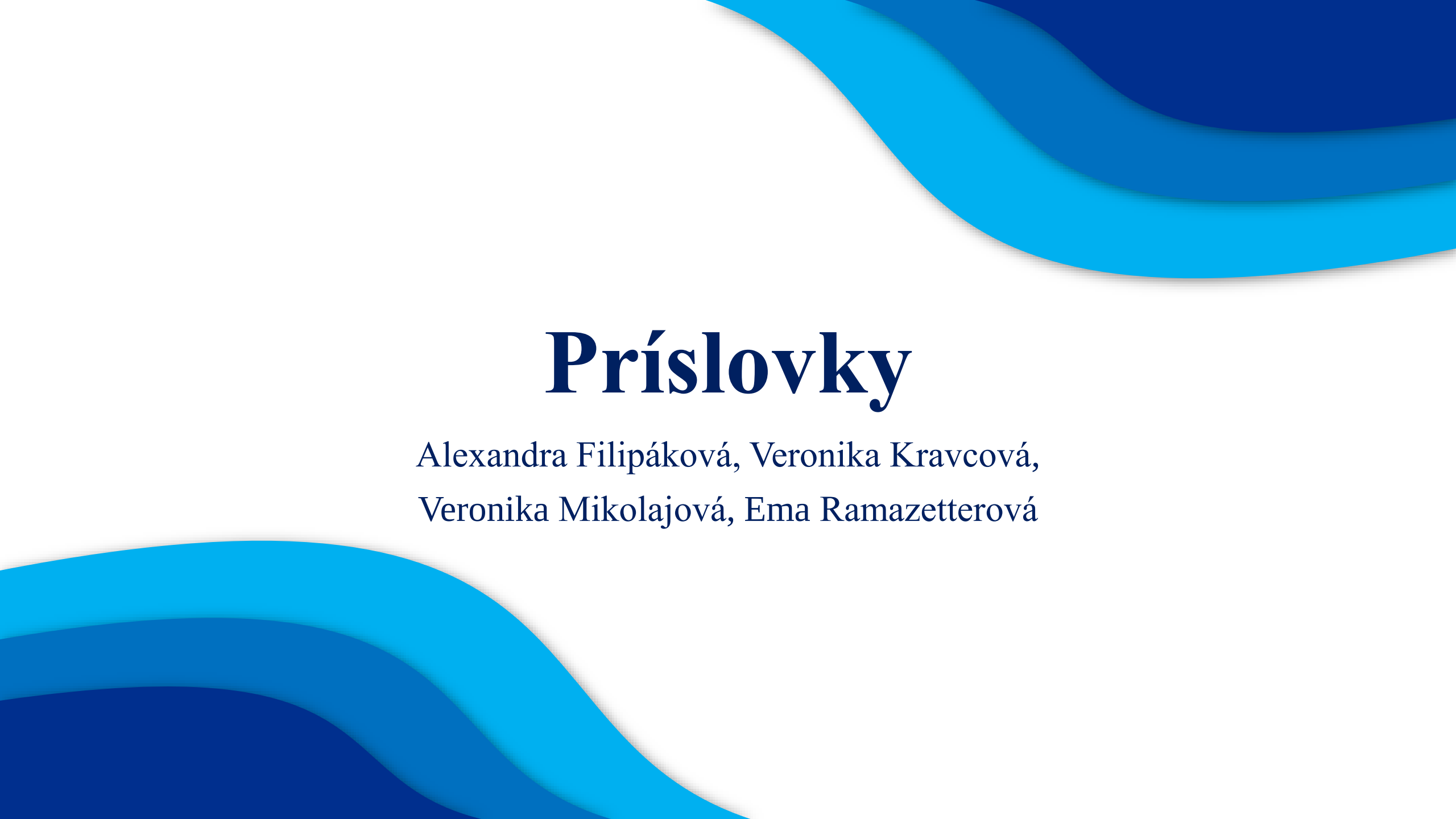

Príslovky

Alexandra Filipáková, Veronika Kravcová,
Veronika Mikolajová, Ema Ramazetterová

Všeobecne

- Lat. adverbiá
- Vyjadrujú okolnosť alebo vlastnosť deja
- Neohybný, plnovýznamový slovný druh
- Vetnočlenská platnosť
- Určujeme druh a stupeň (ak sa dá stupňovať)

Druh

- Dej sa odohráva niekde, niekedy, nejako a môže mať nejakú príčinu

1. Miesta

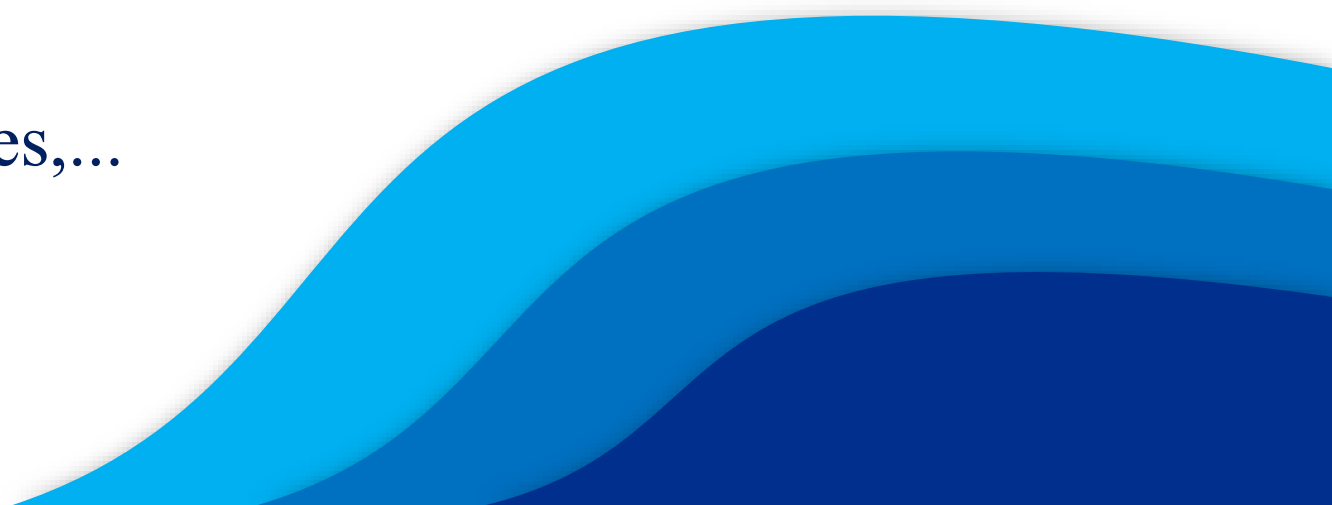
Kde? Kam? Odkiaľ? Pokiaľ?

Napr. doma, vonku, preč, vpravo,...

2. Času

Kedy? Odkedy? Dokedy?

Napr. včera, zajtra, navždy, oddnes,...

Druh

3. Spôsobu

Ako? Akým spôsobom?

Napr. milo, priateľsky, nahlas, pomaly,...

4. Príčiny

Prečo? Načo? Z akej príčiny?

Napr. náhodou, naschvál, náročky, zámerne,...

Stupňovanie

- Stupňovať môžeme príslovky, ktoré sú odvodené od akostných prídavných mien

1. Pravidelne

1. stupeň: -o (pr. rýchlo)
2. stupeň: -šie, -ejšie (pr. rýchlejšie)
3. stupeň: naj+2. stupeň (pr. najrýchlejšie)

2. Nepravidelné

Dobre, zle, málo, veľa, pekne, veľmi, ďaleko, skoro

3. Opisom

Pridaním ďalšej príslovky, pr. vpravo – väčšmi vpravo – najväčšmi vpravo

Tvorenie

1. Od prídavných mien príponami -o, -e, -y
 - Napr. d'aleký – d'aleko, jasný – jasne,...
2. Z predložky a podstatného mena
 - Napr. nahlas, navlas, pohromade,...
3. Príponou –mo k slovesným tvarom

Písanie/Pravopis

1. Vždy krátka prípona, napr. pekne
2. Písanie dovedna (spolu)
spojenie predložky a podstatného mena
s-, na-, nad-, málo-, dolu-,...+ pod. meno, napr. sčasti
3. Písanie dovedna a osobitne
príslovky vyjadrujúce farbu (napr. dobiela/ do biela)
a niektoré vyjadrujúce od akých čias veku (napr. odmlada/ od mlada)
prednosť dávame dovedna (spolu)

Písanie/Pravopis

4. Písanie osobitne

vyjadrené slovesami hovorenia: hovoriť, písať, zaznamenať
vždy s predložkou po, napr. po taliansky, po slovensky
aj výrazy typu: na nerozoznanie, na neuverenie, do zúfania,...

5. Písanie so spojovníkom

ustálené „slovné spojenia“ – široko-d’aleko, krížom-krážom, zoči-voči

6. Zmena spoluhlások „z“ na „s“

spojením predložky „z“ s genitívom sa píše podľa výslovnosti, ak sa napojila na neznelú spoluhlásku, napr. sčasti, spamäti,...

!!! ZĽAVA - SPRAVA

Príslovky a iné slovné druhy

1. Na predložky

stoja pred ohybným slovným druhom a neviažu sa s prísudkom vety

napr. okolo, vedľa, dole,...

príslovka: Bežal okolo. Strelil vedľa. (spája sa so slovesom)

predložka: Bežal okolo školy. Strelil vedľa brány. (spája sa s podstatným menom)

Príslovky a iné slovné druhy

2. Na častice

hodnotenie výpovede, neviažu sa s prísudkom vety

ak sú uvádzacie, sú oddelené čiarkou

napr. dobre, skôr, veľmi,...

príslovka: Bolo mi dobre. Príd' skôr.

častica: Dobre, nezabudnem. Veľmi ju nevidel.

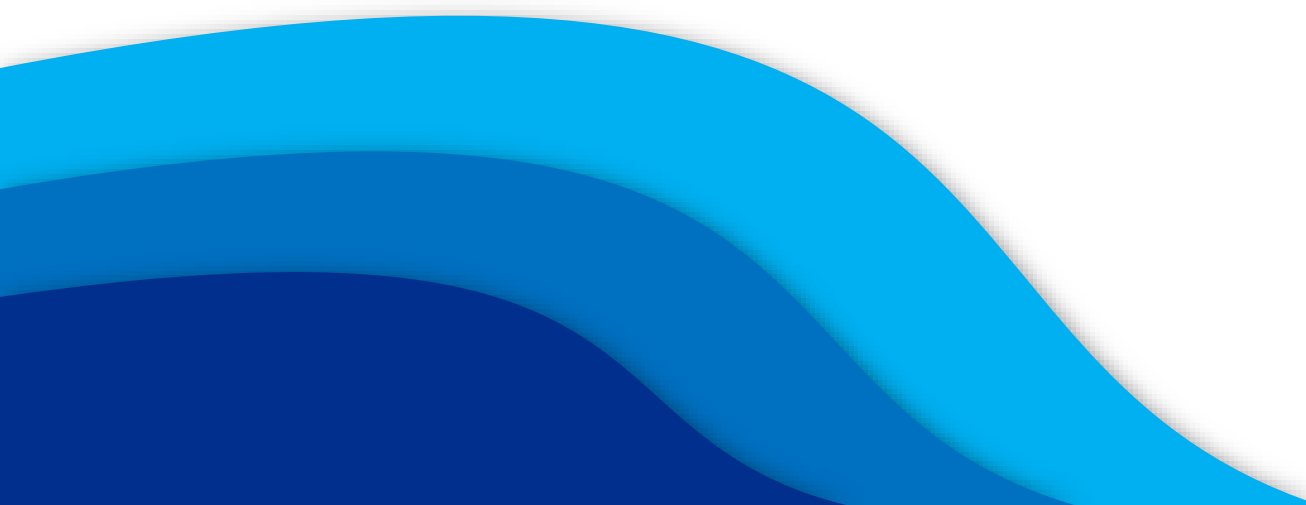
Príslovky a iné slovné druhy

3. Na citoslovčia

neviažu sa s prísudkom vety, sú oddelené čiarkou

príslovka: Výborne sa mu darí. Chod' dočerta.

citoslovce: Výborne, tak to má byť. Dočerta, ako to mám urobiť.

POZOR!!!

- „Treba“ – nesprávne: Je treba niečo urobiť.
správne: Treba niečo urobiť.
- „Veľmi“ – nesprávne: Moc sa jej páčil.
správne: Veľmi sa jej páčil.
- „Oveľa“ – nesprávne: Bol d’aleko lepší.
správne: Bol oveľa lepší.

POZOR!!!

- „Dávno“ – nesprávne: **Dlho** som s ním nikde nebol.
správne: **Dávno** som s ním nikde nebol.
- „Sem“ – nesprávne: Prišiel **tu**.
správne: Prišiel **sem**.

Von/Vonku

- „Von“ – smerovanie zvnútra von
pýtame sa „kam?“, smer
napr. Išiel som VON. ✓
Išiel som VONKU. ✗
- „Vonku“ – umiestnenie mimo uzavretého priestoru
pýtame sa „kde?“, miesto
napr. Bol som VONKU. ✓
Bol som VON. ✗

Príslovka „okolo“

- Môže byť aj ako príslovka, predložka alebo častica
- Príslovka: pýtame sa „kadiaľ?“
napr. Zavolám ti, keď pôjdem okolo.
- Predložka: nachádza sa pred podstatným menom
napr. Poprechádzam sa okolo domu.
- Častica: zastáva slová asi, približne
napr. Vo vrecku mám okolo desať eur.

Ďakujeme za pozornosť